

Kniha Živé pochodně v sovětském bloku představena na Ukrajině

23.10.2025 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve dnech 20. a 21. října 2025 se v Kyjevě a Lvově uskutečnila řada akcí spojených s otevřením výstavy a uvedením ukrajinského vydání knihy Petra Blažka Živé pochodně v sovětském bloku. Projekt připomíná osudy lidí, kteří se v zemích sovětského bloku mezi lety 1966 a 1989 rozhodli k sebeupálení jako nejkrásnější formě politického protestu.

Dopoledne 20. října byla v Kyjevě nejprve slavnostně zpřístupněna venkovní výstava „Živé pochodně v sovětském bloku“. Zahájil ji Oleksandr Alfjorov, ředitel Ukrajinského ústavu národní paměti, **Stanislav Škoda**, vedoucí edičního oddělení **Ústavu pro studium totalitních režimů** a autoři výstavy – ukrajinský překladatel Radomyr Mokryk a historik **Petr Blažek**, který uvedl: „Výstava je věnována lidem, kteří obětovali vlastní život, aby protestovali proti totalitním režimům.“

Na Kyjevské univerzitě Tarase Ševčenka následně proběhla přednáška **Petra Blažka**, v níž představil výsledky svého dlouholetého výzkumu a přiblížil širší kontext fenoménu sebeupálení ve střední a východní Evropě. V podvečer pak byla kniha prezentována autorem veřejnosti v Knihkupectví Je za účasti překladatele ukrajinského vydání Radomyra Mokryka. Diskuse se zaměřila na recepci těchto činů v české a ukrajinské společnosti a na otázku, jakým způsobem si dnes připomínáme morální protesty proti totalitě.

Následující den (22. 10.) absolvoval autor knihy **Petr Blažek** další přednášku spojenou s prezentací knihy na Ukrajinské katolické univerzitě ve Lvově. Setkání se zaměřilo na etické, náboženské a historické aspekty sebeupálení jako formy odporu vůči diktatuře a na jeho odraz v současné kultuře paměti. Prezentace se vedle Radomyra Mokryka zúčastnil i aktivista za lidská práva Myroslav Marinovič.

Kniha *Živé pochodně v sovětském bloku. Politicky motivovaná sebeupálení v letech 1966–1989* vyšla česky v roce 2019. V roce 2023 vyšla rumunsky a nyní také v ukrajinském překladu Radomyra Mokryka u nakladatelství Duch i litera. Do konce roku 2025 vyjde rovněž anglicky ve spolupráci **Ústavu pro studium totalitních režimů** a Nakladatelství Karolinum. Výstava „Živé pochodně v sovětském bloku“ vznikla ve spolupráci **Ústavu pro studium totalitních režimů**, Ukrajinského ústavu národní paměti, nakladatelství Duch i litera, Anglo-americké univerzity, Muzea paměti XX. století a Ministerstva kultury Ukrajiny. Je putovní a v roce 2026 je plánováno její uvedení také ve Lvově a Oděse.

ZPRACOVAL: MARTIN VACEK

FOTO: ÚSTR / STANISLAV ŠKODA

<https://www.ustrcr.cz/kniha-zive-pochodne-v-sovetskem-bloku-byla-uvadena-na-ukrajine>